

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Speciální základní škola pro žáky se specifickými poruchami
učení, Trutnov 3, Voletiny 1**

Adresa: Voletiny 1, 541 03 Trutnov 3

Identifikátor školy: 600 102 572

Termín konání inspekce: 16. – 19. únor 2004

Čj.:	09-1040/04-5206
Signatura:	ki5ox102

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve speciální základní škole pro žáky se specifickými poruchami učení vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve speciální základní škole pro žáky se specifickými poruchami učení vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve speciální základní škole pro žáky se specifickými poruchami učení vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ počtu žáků za školní rok 2003/2004
- ❖ účinnosti prevence sociálně patologických jevů
- ❖ rozšíření učebního plánu vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Speciální Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Trutnov 3, Voletiny 1 (dále jen škola) poskytuje základní vzdělání a výchovu žákům 1. – 9. ročníku s vývojovými poruchami učení v souladu se vzdělávací soustavou základních škol, a to pomocí zvláštních vzdělávacích a výchovných metod, prostředků a forem.

Škola jako jediná na území Královéhradeckého kraje vyučuje podle vzdělávacího programu Národní škola. Sdružuje speciální základní školu a školní družinu.

Přehled o počtu tříd a počtu žáků školy:

Třída	Ročníky	Počet žáků
I.	1.	9
II.	2.	8
III.	3.	13
IV.	4.	13
V.	5.	14
VI.	6.	12
VII.	7.	12
VIII.	8.	15
IX.	9.	12
9 tříd	9 ročníků	108 žáků

Doprava žáků z Trutnova do školy a zpět je zajištěna školním autobusem.

Pro žáky je vydáván časopis Školák. V něm si žáci mohou prohlédnout práce své i svých kamarádů, najdou zde výsledky školních soutěží i náměty pro volné chvíle.

Zřizovatelem je Město Trutnov, Slovanské náměstí 165, 541 16 Trutnov.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve škole učí celkem 14 učitelek. Z tohoto počtu splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro práci ve speciálním školství pouze čtyři, ostatní neabsolvovaly studium speciální pedagogiky, případně nemají vysokoškolské vzdělání, nebo vystudovaly učitelství pro jiný typ školy.

Výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny (dále ŠD, nebo družina) zajišťují v tomto školním roce dvě vychovatelky, jedna odborně a pedagogicky způsobilá, druhá nikoliv, protože má sice vzdělání požadované pro vychovatele školského zařízení, ale nerozšířila si je studiem speciální pedagogiky.

Výchovná poradkyně neabsolvovala specializační studium výchovného poradenství, má 6 let praxe ve školství.

V jedné třídě je zařazen tělesně postižený žák na vozíku, který má přidělenou osobní asistentku, financovanou z prostředků Centra pro zdravotně postižené Hradec Králové.

V čele školy stojí ředitelka - vedoucí organizace, která odpovídá za plnění úkolů organizace. Je statutárním orgánem školy. Zástupkyně ředitelky je také zástupcem statutárního orgánu. Vedoucí vychovatelka nebyla ředitelkou školy jmenována. Škola se dle *Organizačního řádu SpZŠ* člení na vedení školy, první a druhý stupeň, školní družinu a správní zaměstnance. Organizační řád určuje všeobecné povinnosti všech pedagogických pracovníků, řeší předávání a přejímání pracovních funkcí, provoz školy apod. Je v platnosti od 3. 1. 2001. Jeho součástí je *Organizační schéma školy*, které neurčuje vztahy nadřízenosti a podřízenosti ve škole, ale vyjmenovává všechny pracovníky školy a jejich konkrétní pracovní zařazení.

Přenos informací uvnitř školy je zabezpečen prostřednictvím krátkých operativních porad ve sborovně školy. Zde je rovněž umístěna velká nástěnka, na které jsou vyvěšovány důležité informace.

Poradními orgány ředitelky jsou pedagogická rada a neformálně ustanovená metodická sdružení pro 1. a 2. stupeň.

Vedení školy věnuje dostatečnou pozornost práci začínajících a nekvalifikovaných učitelů. Začínajícím je přidělován zkušený uvádějící pedagog se stejnou, případně příbuznou aprobací. Hospitační činnost je přednostně zaměřována právě na začínající a nekvalifikované učitele.

Vedení nepedagogických pracovníků při zajišťování provozu školy zabezpečuje ředitelka školy.

Ve školním roce 2002/2003 vykonala ředitelka školy devět hospitací, zástupkyně ředitelky nemá doloženou žádnou hospitační činnost. Ve školním roce 2003/2004 do doby inspekce provedla ředitelka osm hospitací. Zástupkyně vykonala rovněž osm hospitací, všechny však u jediné učitelky, studující poslední ročník vysoké školy pedagogické, v rámci vedení její praxe. Vzhledem k velikosti školy je četnost hospitační činnosti ze strany vedení školy malá. Ze všech hospitací jsou psány záznamy, obsahující konkrétní závěry a podepisované učiteli v rámci pohospitačních rozhovorů. Některé vybrané hodiny natáčí ředitelka školy pro potřeby učitelů kamerou na videokazety, část učitelů provádí vzájemné hospitace. Hospitační i kontrolní činnost je plánovitá, plán kontrol a hospitací je rozpracován do jednotlivých měsíců a je v něm stanovena konkrétní odpovědnost členů vedení školy.

Opatření ke zlepšení v oblasti personálních podmínek řeší vedení školy průběžně podle potřeby. Vzhledem k poměrně mladému a stabilizovanému kolektivu není zpracováno plánování v oblasti lidských zdrojů písemně, ale ředitelka školy má ujasněny potřeby školy

a vychází při řešení problémů především ze znalosti prostředí a osobního jednání s učiteli z nejbližšího okolí školy.

Učitelky se nejen průběžně vzdělávají, ale také seznamují ostatní učitele se specifickými metodami a formami práce. Pedagogické centrum pořádalo ve škole vzdělávací akci pro učitele spojenou s ukázkami práce se žáky se specifickými vývojovými poruchami učení. Formou hospitací se učitelé jiných škol seznamovali s osvědčenými metodami práce a hrami na zlepšení soustředění a pozornosti.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola je umístěna ve starší budově z roku 1911, ta prošla rozsáhlejší přestavbou v roce 1996. V přízemí se nacházejí šatny, malá tělocvična, světlá a prostorná školní dílna, jídelna a dvě místnosti využívané pro činnost školní družiny. V prvním patře jsou umístěny čtyři učebny pro žáky 5. – 9. ročníku, ředitelna, žákovská knihovna a malá místnost, jež slouží jako společný kabinet pro několik předmětů. Ve druhém patře jsou umístěny čtyři učebny pro žáky 1. – 4. ročníku, školní cvičná kuchyňka, sborovna, kancelář zástupkyně ředitelky a sklad méně používaných učebních pomůcek. V kmenové učebně 6. ročníku jsou kromě klasického uspořádání školního nábytku podél dvou stěn umístěny pracovní stoly se zavedenými rozvody vody, plynu a elektrického proudu. Místnost je tak vhodně uzpůsobena pro praktickou výuku přírodovědných předmětů. Obdobně je kmenová učebna 9. ročníku vybavena devíti počítačovými pracovišti a slouží kromě běžné výuky k výuce informatiky a další práci s počítači. I když učebny jsou vzhledem k počtu žáků prostorné, zázemí pro práci učitelů je velmi stísněné.

Prostředí v celé budově působí velmi estetickým dojmem, místnosti i chodby jsou čisté a vyzdobené výkresy a výrobky žáků, fotografiemi ze života školy a vhodně umístěnými učebními pomůckami. Příjemné prostředí dotvářejí obrazy a květiny. Na chodbě školy je snadno přístupná schránka důvěry.

Ve všech sledovaných předmětech měli žáci vyhovující učebnice, případně i pracovní sešity. Používané učebnice vytvářejí většinou ucelené řady. Vedení školy se snaží podle finančních možností ve spolupráci s učiteli o postupnou obnovu a doplňování učebnic i učebních pomůcek. Těch mají učitelé prvního stupně a učitelé českého jazyka a společenských věd k dispozici dostatečné množství, jsou v nich zastoupeny učební pomůcky poměrně zastaralé i úplně nové.

Množství a kvalita pomůcek pro výuku matematiky jsou průměrné. Pro výuku přírodovědných předmětů s výjimkou fyziky, ale zejména pro chemii jsou k dispozici pouze základní pomůcky výhradně staršího data. Jejich nevhodné umístění ztěžuje přípravu učitelů na vyučování a v případě chemie jsou pomůcky limitujícím činitelem pro zabezpečení kvalitní názornosti výuky. Velmi dobře je naopak škola vybavena videokazetami, značným množstvím obrazového materiálu a encyklopedií. Pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami mají učitelky k dispozici speciální čítanky, vhodné výukové programy, prostorové číslice a písmena, počítadla apod. Některé potřebné materiály a řadu názorných pomůcek si zhotovují učitelky velmi iniciativně svépomocí.

Didaktická technika je zastoupena vzhledem k počtu žáků v dostatečném množství. Pojízdne soupravy televizoru a videa, zpětné projektory, magnetofony a CD přehrávač nejsou součástí vybavení tříd, ale jsou do učeben dopravovány podle potřeb vyučujících. Velkou výhodou je umístění jednoho počítače v každé učebně prvního stupně.

Ředitelka má zapracovanou základní koncepci materiálního rozvoje školy v dlouhodobém plánu rozvoje školy. Její kontrolní činnost je zaměřena jak na stav vybavení školy, tak na kvalitu využívání pomůcek a zařízení školy. Opatření jsou přijímána průběžně. Širší veřejnost materiálně - technické zázemí školy nevyužívá.

Školní družina má pro svou činnost k dispozici vlastní prostory – dvě herny, které se nacházejí v přízemí školy. Jedna herna je dostatečně velká a je využívána jak pro ranní provoz, tak i po vyučování. V herně se nachází část pracovní, zde se uskutečňuje zejména zájmová činnost a příprava na vyučování, a část odpočinková, využívaná k relaxaci, ke hrám apod. Herna je vybavena starším nábytkem, ale účelně a vkusně. Stoly a židle jedné velikosti jsou uspořádány tak, aby umožňovaly komunikaci žáků a jejich spolupráci. Po obědě, kdy funguje činnost dvou oddělení, je využívána i druhá herna, malá místnost, v níž se nachází pouze koberec, model kuchyňky, hračky, hry a CD přehrávač. Oddělení využívají tuto hernu střídavě a poměrně krátkou dobu, čtyři dny v týdnu 15 až 25 minut, jeden den v týdnu hodinu a čtvrt. Kromě heren probíhají výchovně-vzdělávací činnosti také v tělocvičně, v počítačové učebně, za příznivého počasí na školní zahradě.

Ve školní družině je k dispozici dostatek hraček, stavebnic, společenských a didaktických her, výtvarného materiálu, dětských knih, pomůcek a nástrojů pro sportovní i hudební činnost. Pokud nějaké vybavení ve školní družině chybí, půjčují si je vychovatelky z kabinetů školy. Výkresy a výrobky žáků dotvářejí estetické a pedagogicky podnětné prostředí ŠD.

Materiálně - technické podmínky základní školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Národní škola, který schválilo MŠMT dne 17. 3. 1997 pod č.j. 15724/97-20 s účinností od 1. září 1997 jako vzdělávací program pro 1. – 9. ročník základního vzdělávání. Tento program umožňuje zařadit do vyučovacího procesu také projektové vyučování, které je ve škole pravidelně využíváno při získávání poznatků rozumové výchovy. Každý projekt plánují učitelé tak, aby žáci měli možnost získávat nejen teoretické vědomosti, ale i praktické dovednosti související s daným tématem.

Žákům, kteří potřebují individuální vzdělávací plán, vytvářejí učitelé takové podmínky, aby mohli přiměřeně rozvíjet své schopnosti. Žáci s vadou řeči navštěvují dvě hodiny týdně individuální logopedickou péčí.

Zvolený vzdělávací program Národní škola zakládá úspěšnou vzdělávací dráhu žáků, vybavuje je strategií učení a tím vytváří základ pro rozvoj jejich vzdělanosti.

Učební plány jsou tvořeny dvěma částmi: základní a nadstavbovou. V základní části jsou školou dodrženy závazné předměty i počet hodin, které musí být předmětu věnovány.

V nadstavbové části se na 1. stupni učí od 2. ročníku cizí jazyk. Ve II. třídě není jako samostatný předmět, ale učitelky ve 2. pololetí seznamují žáky s tím, že existují i jiné jazyky, a začínají je učit pozdravy a některé základní fráze. Ve 3. ročníku je již zařazena jedna hodina do rozvrhu – obsahem výuky je vstupní audioorální kurz, který trvá přibližně půl roku,

další půlrok se žáci seznamují se základními slovíčky. Cílem není učit jazyku, ale vyvolat zájem o jeho zvládnutí. Od 4. ročníku se cizí jazyk učí v tříhodinové týdenní dotaci podle vzdělávacího programu. V současné době se učí německý a anglický jazyk, v dalších letech na základě přání rodičů se bude učit pouze jazyk anglický. Do nadstavbové části patří na 1. stupni ještě dramatická výchova. Součet povinných vyučovacích hodin v týdnu za všechny ročníky 1. stupně je na maximální hranici 115 hodin.

Na 2. stupni není do nadstavbové části zařazen žádný nový předmět, ale jsou posíleny předměty základní části učebního plánu. Součet povinných vyučovacích hodin za 6. – 9. ročník je 117.

Osnovy jsou dodržovány v plném rozsahu, důraz je kladen na základní učivo. V souladu se vzdělávacím programem je ponecháno na každém učiteli rozhodnutí, které poznatky použije pro splnění obecných vzdělávacích cílů. Diferenciace učebních plánů uvnitř školy vychází maximálně vstříc individuálním potřebám, zájmům a schopnostem jednotlivých žáků.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu Národní škola.

Plnění učebních osnov je sledováno při kontrole třídní dokumentace a při hospitační činnosti. V letošním školním roce nebyly v této oblasti zjištěny nedostatky. V loňském školním roce nebyly zcela splněny učební osnovy chemie v 8. ročníku vzhledem k dlouhodobé pracovní neschopnosti učitelky, učivo bylo prokazatelně probráno na začátku 9. ročníku v tomto školním roce.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin se od rozvrhu základních škol s jiným vzdělávacím programem podstatně liší. Výuka začíná stominutovým blokem nazvaným „hlavní vyučování“. V hlavním vyučování se po dobu jednoho týdne vyučuje vždy jeden předmět rozumové výchovy. Na 1. stupni se střídají český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda, na 2. stupni český jazyk, matematika, zeměpis, dějepis, přírodopis a fyzika. Plán střídání vyjmenovaných předmětů na celý školní rok je uložen u ředitelky školy. Za předpokladu, že pět stominutových bloků hlavního vyučování týdně se rovná jedenácti vyučovacím hodinám, souhlasí počet odučených hodin jednotlivých předmětů v roce s počtem hodin věnovaných jednotlivým předmětům v učebním plánu.

Další odlišností v rozvrhu hodin 1. stupně je hodina nazvaná „cvičení“. Ve cvičeních se střídá český jazyk a matematika podle toho, co je obsahem hlavního vyučování.

Na 1. stupni se učí v jednom sledu 4 – 5 hodin podle věku žáků, od 6. ročníku mají žáci dvakrát týdně odpolední vyučování. Délka přestávek je kromě bloku hlavního vyučování v souladu s platným právním předpisem. V hlavním vyučování dochází k častým změnám metod a forem výuky, žáci se opakovaně přemísťují z lavic k tabuli, na koberec, do skupin, plní úkoly, při nichž chodí po třídě apod., takže dochází k nenásilné psychorelaxaci a žáci celý stominutový blok bez obtíží zvládají.

Povinná dokumentace školy je vedena na předepsaných tiskopisech. O žácích se zjištěnou specifickou poruchou učení vedou třídní učitelky osobní dokumentaci zdravotně postiženého žáka, do ní jsou zakládány zprávy z vyšetření odborných poradenských pracovišť, rozhodnutí o zařazení do speciální školy, lékařské zprávy apod. Povinná dokumentace školní družiny (přehled výchovně vzdělávací práce a docházkový sešit) je vedena pro obě oddělení, na předepsaných tiskopisech, pečlivě. Přehled výchovně vzdělávací práce o denní výchovně-vzdělávací činnosti vypovídá pouze částečně, neboť vychovatelky jej nevyplňují dle Metodického pokynu k postavení, organizaci a činnosti školních družin, ale tak, jak byl formulován. Jako interní dokument jsou využívány zápisové lístky.

Školní řád je vydán pod názvem *Řád Speciální základní školy pro žáky se specifickými poruchami učení, Trutnov 3, Voletiny 1*. Obsahuje ustanovení o docházce do školy, o chování žáka, o zacházení se školním majetkem a o dalších pravidlech vnitřního režimu školy. Chybí ustanovení o povinnostech chránit zdraví své i svých spolužáků, o provozu školy a povinnostech pedagogických pracovníků. Práva žáků jsou zastoupena jediným bodem, který zní: „Žákům školy je dána možnost vyjádření k obsahu i způsobu výuky“.

Informační systém vůči rodičům a žákům je založen na osobních kontaktech, písemných záznamech a třídních schůzkách. Žáci mají od 1. do 5. ročníku notýsky, od 6. ročníku žakovské knížky. Na 1. stupni žáci nejsou známkováni. Podle názoru ředitelky by je objektivní hodnocení nemotivovalo, dostávají proto jen jedničky nebo odměny. Klasifikuje se jen zřídka, rodičům se oznamuje počet bodů, který odpovídá určitému klasifikačnímu stupni. Na vysvědčení je ve všech předmětech užito širší slovní hodnocení.

Na 2. stupni se již užívá běžná klasifikace, pouze žáci, jejichž rodiče písemně požádají, jsou i nadále hodnoceni slovně, ale pouze v těch předmětech, jichž se diagnostikovaná porucha dotýká. Na vysvědčení mají na první straně známky a na dalších stranách opět širší slovní hodnocení (platný tiskopis SEVT 49 219 1 pro 6. – 9. ročník).

Každé dva měsíce škola pořádá tzv. „třídní slavnosti“ pro rodiče, kde žáci předvedou rodičům krátký program z toho, co se ve škole v uplynulém období naučili. Navíc je dvakrát ročně pořádána školní akademie, při ní rodiče i veřejnost mají možnost zhlédnout program všech tříd. Rodiče se rovněž mohou kdykoliv po domluvě s ředitelkou zúčastnit vyučování.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Funkci výchovné poradkyně zastává učitelka s výraznou přirozenou autoritou. Přestože nemá pro výkon funkce požadovanou kvalifikaci, vykonává veškeré úkoly zasvěceně a kvalitně. Funkci vykonává již tři roky. Je zároveň metodičkou prevence sociálně-patologických jevů.

Zaměřuje se na práci s problémovými žáky, komunikuje o jejich problémech s třídními učiteli, zabývá se ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou Trutnov vytipováním vhodné profesní volby, zabezpečuje veškerou agendu spojenou s podáváním přihlášek žáků k dalšímu studiu. Úřední hodiny nemá stanoveny, rodiče si konzultace s ní domlouvají telefonicky. Informace o možnostech profesní volby předává vycházejícím žákům prostřednictvím nástěnky, umístěné v učebně 9. ročníku.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v 1. – 5. ročníku

Hospitace byly provedeny ve všech pěti třídách 1. stupně v hodinách českého jazyka, matematiky, pracovní výchovy a výtvarné výchovy. Český jazyk a matematika byly sledovány v hlavním vyučování i v hodinách cvičení.

Výuku vedlo celkem šest učitelek. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (OPZ) pro práci ve speciálním školství splňovaly pouze dvě učitelky, ostatní neměly vzdělání doplněné studiem speciální pedagogiky, nebo měly vzdělání pro jiný typ školy. Jedna učitelka má středoškolské vzdělání. Absence OPZ v některých případech měla negativní vliv na úroveň výchovně-vzdělávacího procesu.

Učitelky rozpracovaly učivo dané učebními osnovami po měsících do tematických plánů. V souladu s nimi pak plánovaly jednotlivé vyučovací hodiny. Stanovené cíle vždy navazovaly na předchozí učivo a respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. V některých hodinách byl plán hodiny napsán na tabuli, jinde cíl vyplynul z činnosti žáků, například ze

správně vyluštěné tajenky. Bezprostřední příprava učitelek na vyučování byla promyšlená a pečlivá.

Všechny hodiny se uskutečnily v kmenových třídách. Ty byly velmi pěkně a pedagogicky podnětně vyzdobené, působily na žáky příjemným, pozitivním dojmem. Přestože v některých třídách byl starší, klasický školní nábytek a jinde nové jednomístné lavice, bylo ve všech učebnách vkusné, estetické prostředí. Část podlahy ve všech třídách je kryta kobercem, na něm se žáci velmi často učí a plní nejrůznější zadané úkoly. V jedné třídě je umístěno logopedické zrcadlo, tam probíhá individuální logopedická péče.

Učitelky připravily množství materiálu a pomůcek. Učebnice jsou uloženy ve třídách, ale téměř se nepoužívají, žáci si vytvářejí učebnice vlastní. Do velkých sešitů vlepují, kreslí a zapisují pod vedením učitelek nejdůležitější získané poznatky. Kladem je, že při tomto způsobu zapojují do výuky více smyslů a zapamatování je tím trvalejší, záporem jsou přílišné časové ztráty, které jsou tím způsobeny. Například v jednom bloku hlavního vyučování žáci probrali za sto minut tři vyjmenovaná slova a vytvořili tři stránky sešitu.

Výuka byla většinou názorná, učitelky i žáci užívali různé kartičky, obrázky, přírodniny, míče, lístečky se zadanou prací, psali do mouky apod. V jedné třídě byl pro žáky s rychlým pracovním tempem využit počítač, v jiné třídě žáci poslouchali z radiomagnetofonu píseň a následně v ní vyhledávali vyjmenovaná slova.

Všechny učitelky užívaly aktivizující vyučovací metody, jejichž častým střídáním zároveň se střídáním různých poloh při práci dokázaly udržet pozornost a aktivitu žáků po celou dobu vyučovací jednotky. Stavba vyučovacích hodin byla většinou klasická, po seznámení s cílem hodiny následovalo opakování, výklad a procvičení nového učiva. Shrnutí a zhodnocení práce v závěru hodiny bylo zařazeno jen ojediněle. Výuka byla v některých částech hodiny spojena s pohybem (při opakování násobení si žáci házeli míčem, za chybu dělali dřep, pantomimicky znázorňovali vyjmenovaná slova, z kartiček uschovaných ve třídě vyhledávali slova podle zadání učitelky). Frontální výuka byla doplňována výukou ve skupinách a vhodně volenými didaktickými hrami. Práce byla v části tříd diferencovaná podle pracovního tempa a schopností jednotlivých žáků. Byly využívány mezipředmětové vztahy. Učitelky na základě důkladné znalosti žáků s některými žáky pracovali individuálně. Relaxace v hodinách byla prováděna nenásilně a přirozeně výše popsanými metodami výuky. Byly zjištěny i drobné nedostatky, např. ne vždy efektivně využitý vyučovací čas, nebo nedostatečně vytvořené pracovní návyky zejména při psaní.

V době inspekce nebyly užívány žádné speciální metody určené pro žáky s vývojovými poruchami učení, jako např. procvičování analýzy a syntézy slov, krátkých a dlouhých samohlásek, měkkých a tvrdých souhlásek. Výjimkou byla II. třída, kde byla užívána tvrdá kostka.

Během vyučování měl každý žák možnost se úspěšně uplatnit, což bylo významným motivačním prvkem. K motivaci přispívalo i pozitivní hodnocení žáků. Mezi učitelkami a žáky byly zřejmé velmi dobré vztahy. Klima ve třídách bylo pracovní, klidné, pohodové. Žáci bez obav vyjadřovali své názory, obraceli se na učitelky s žádostí o pomoc, která jim byla vždy taktně poskytnuta. Ke kladům patřila výchova k vzájemné toleranci a vzájemnému respektování. Pouze v jednom případě učitelka nezasáhla v situaci, kdy se žáci vysmívali neúspěšnému spolužákovi. Přes všechna výše popsaná pozitivní zjištění docházelo občas k nekázní, vyrušování, vykřikování a dalším projevům nežádoucího chování. Tyto projevy jsou však způsobeny postižením žáků a nelze za ně žáky trestat. V jedné třídě je zařazen žák s lékařskou diagnózou autismus, má vybudovaný pracovní koutek oddělený od ostatních žáků závěsem, při jeho výuce jsou užívány po stránce odborné i metodické vhodné metody výuky.

Rozvoji komunikativních dovedností věnovaly učitelky ve většině hodin náležitou pozornost. Vedly žáky k odpovědím celou větou, vysvětlovaly význam slov, kladly důraz na správnou

výslovnost. Žáci měli dostatek času pro vyjádření svého názoru, výuka byla často úzce propojena s dramatickou výchovou.

Hodnocení žáků bylo výhradně pozitivní. Učitelky nehledaly v práci žáků chyby, ale chválily je za pokrok a úspěšné splnění úkolu. Sešity byly pravidelně opravovány, ale kromě jedniček se v nich neobjevovaly známky (viz strana 7 inspekční zprávy). Postihnout, zda někteří žáci kladné hodnocení nezneužívají, nebylo během inspekce možné.

V předmětech s výchovným zaměřením byla zřejmá připravenost učitelek, vhodně vybraná práce a správně vytvořené pracovní návyky žáků. V obou sledovaných hodinách pracovali žáci samostatně i týmově, zručnější žáci měli připravené činnosti navíc.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

V průběhu inspekční činnosti se hospitace uskutečnily v hodinách jazykového vyučování VI. – IX. třídy, výuku vedly dvě učitelky. Vedení školy zvýšilo v učebním plánu pro žáky týdenní dotaci hodin v nadstavbové části v VI. a VIII. třídě o jednu, v IX. třídě o dvě hodiny. Sledované vyučovací jednotky byly pečlivě připravené. Pro časovou realizaci předmětu učitelky zpracovaly tematické plány, ty byly v souladu s učebními osnovami. Výchovně-vzdělávací cíle byly stanoveny přiměřeně k aktuálnímu stavu tříd. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Obě učitelky mají vysokoškolské učitelské vzdělání, obě vystudovaly český jazyk, jen jedna si doplnila vzdělání studiem speciální pedagogiky, a je tudíž odborně a pedagogicky způsobilá pro výuku ve speciálních školách. Obě mají víceletou praxi a hezký přístup k žákům. Vzdělání učitelek, jejich praxe i hezký vztah k žákům pozitivně ovlivňovaly kvalitu výuky. Vyučující prezentovaly učivo jak po stránce věcné, tak i odborné správně.

Vyučovací jednotky probíhaly v kmenových učebnách, vybavených kromě polohovatelného žakovského nábytku také koberci, na nich ve všech zhlédnutých hodinách probíhala část výuky. Učebny s množstvím názorných pomůcek, s výstavkami knih, s nástěnkami vztahujícími se k učivu působily velmi pedagogicky podnětně a rovněž esteticky, názorné pomůcky byly efektivně využívány. Didaktická technika nebyla použita. Žáci už od prvního stupně si na jazykové vyučování vytvářejí „sešit pravidel“, v němž mají zaznamenány nejdůležitější pravopisné jevy a algoritmy potřebné k jejich zapamatování. Doplnění sešitu o pravidla nová (vystřížení a vlepení) jim šlo poměrně rychle. Nejčastěji žáci pracovali s těmito sešity a s různými kartičkami, ty učitelky připravily buď se společnými úkoly pro skupiny, nebo i s individuálními úkoly, diferencovanými podle obtížnosti, pro jednotlivce.

Po stručném seznámení s cílem vyučovací jednotky učitelky zpravidla shromáždily žáky na koberci a následovalo buď krátké zopakování nebo připomenutí učiva, někdy i hravou formou, nebo hra, při níž docházelo k soustředění pozornosti žáků. Další průběh výuky byl variabilní. Ve všech hodinách docházelo k častým změnám metod a forem výuky, žáci měnili místa, často pracovali na koberci, měnili i spolupracovníky. Při samostatné práci se jim učitelky individuálně věnovaly. Pokud se objevily nějaké problémy se zadaným úkolem, mohli se žáci podívat do jazykových příruček, či do svých materiálů. Metody práce učitelky měnily i při pravopisných cvičeních. Vhodnou motivací neustále žáky aktivizovaly, vedly je k systematizaci poznatků a vytváření správných algoritmů. Ve struktuře hodin často eliminovaly shrnutí poznatků, vždy však s pozitivním zaměřením zhodnotili žakovskou práci. Výuka probíhala přiměřeným tempem, žáci měli příležitost k relaxaci, mohli změnit polohu těla při činnosti. Negativním jevem z hlediska psychohygieny bylo opakované nedodržení délky vyučovací hodiny na úkor přestávek (ve škole nezvoní).

Učitelky zařazovaly vstupní i průběžnou motivaci, často žáky povzbuzovaly, chválily i drobná zlepšení. Na práci ve skupinách či ve dvojicích jsou žáci zvyklí, nečinila jim žádné problémy. Přestože ve vyučovacích jednotkách docházelo k častému střídání metod a forem práce, aktivita žáků kolísala, zejména ti starší jakoby neměli zájem.

Atmosféra ve třídách a úroveň interakce mezi učitelkami a žáky byly velmi dobré, žáci akceptovali stanovená pravidla chování a jednání. Komunikativní schopnosti učitelek byly na velmi dobré úrovni, vytvářely prostor pro komunikaci žáků, opravovaly jejich mnohdy nespisovná vyjádření, učily je komunikativním dovednostem.

Výchozí znalosti žáků prověřovaly učitelky zpravidla společným opakováním. Klasifikační zkoušení nebylo realizováno. Po každé samostatné práci následovala zpětná vazba. Kontrolou vzorku žákovských sešitů a písemných prací, vedených v tomto školním roce, byla shledána jak přiměřená náročnost, tak i objektivita hodnocení jednotlivých prací, učitelky sledují také grafickou úroveň žákovských písemností. V žákovských knížkách měli žáci velké množství známek.

Učitelky se vzájemně domlouvají na počtu i charakteru písemných prací z českého jazyka, jejich analýzu si provádějí samostatně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině společenskovedních předmětů

Hospitační činnost byla realizována ve vyučovacích jednotkách dějepisu v IX. třídě, protože tento předmět je součástí hlavního vyučování a v době inspekční činnosti probíhal pouze v této třídě. Sledovány byly také hodiny občanské a rodinné výchovy v VI. – VIII. třídě, které jsou v učebním plánu součástí nadstavby (vyučovací jednotka hlavního vyučování trvá 100 minut, nadstavby 45 minut). Všechny sledované hodiny byly připravené. Učitelky zpracovaly tematické plány a výuka byla s nimi úplně, nebo téměř v souladu. Cíle zhlédnutých hodin učitelky ne vždy stanovily přiměřeně k aktuálnímu stavu tříd, tudíž ve dvou vyučovacích jednotkách nebyly splněny. Učivo navazovalo na předcházející témata.

Výuku těchto předmětů zajišťují čtyři učitelky (hospitace se uskutečnily u tří z nich), jedna odborně a pedagogicky způsobilá pro výuku ve speciální škole, tři bez odborné a pedagogické způsobilosti, protože si nerozšířily vysokoškolské učitelké vzdělání studiem speciální pedagogiky. Všechny mají víceletou praxi. Jejich odborné znalosti, dostatečná praxe spojená se zájmem o výuku i vstřícný přístup k žákům měly pozitivní vliv na kvalitu výuky. Učitelky prezentovaly učivo po stránce věcné i odborné správně.

Vyučovací jednotky probíhaly v kmenových třídách. Ty svou velikostí, vybavením i estetickou úrovní umožňují, aby výuka byla realizována v souladu se zásadami psychohygieny. Učitelky poskytovaly žákům značné množství názorných pomůcek – mapy, různé publikace, obrázky, nakopírované texty, kartičky s úkoly aj., několikrát žáci zhlédli videonahrávku. Ve všech předmětech si především vlepovali (nikoliv psali) do sešitů nejdůležitější poznatky.

Vyučovací jednotky dějepisu a obou výchov se odlišovaly nejen délkou, ale hlavně organizací. Vyučovací jednotky obou výchov měly spíš hravý, někdy činnostní charakter. Výuku v VI. třídě zorganizovala vyučující tak, aby si žáci metodou prožitku vytvářeli kvalitní vzájemné vztahy v třídním kolektivu a do určité míry se orientovali i v širších mezilidských vztazích. Hodiny občanské výchovy učitelka připravila tak, aby žáci při nich řešili modelové situace, zabývali se stanovenými problémy, získávali praktické zkušenosti i poznatky, avšak některé zvolené metody a formy práce nebyly adekvátní jejich věku a oni na ně reagovali nekázně (v jedné hodině). Vyučovací jednotky dějepisu měly logickou stavbu. Vzhledem

k velké absenci žáků i dalším okolnostem jednu z nich učitelka zorganizovala spíš jako opakovací, další vyučovací jednotka měla již klasickou strukturu. Frontální výuka s dominantní rolí učitele byla zastoupena poměrně málo. Ve výuce dominovaly činnosti žáků, organizované nejčastěji jako společná, nebo samostatná práce, při té se učitelka věnovala žákům individuálně. Důraz kladla na práci s historickými pojmy, pomocí různých kartiček i řízených otázek vedla žáky k pochopení historických souvislostí, prostřednictvím videonahrávek jim přibližovala atmosféru doby. Žáci měli dostatečný časový prostor pro samostatné aktivní učení i pro dotazy, popř. diskusi. Někteří z nich se aktivně zapojovali do vyvozování nového učiva, či opakování, někteří příliš nespolupracovali. Ve struktuře hodin někdy chybělo závěrečné shrnutí, či zopakování učiva a někdy zhodnocení práce žáků. Výuka vždy probíhala přiměřeným tempem, žáci měli možnost si oddechnout, často měnili místa, pracovali na koberci apod. I v těchto vyučovacích jednotkách docházelo k nerespektování jejich délky na úkor přestávek.

I když učitelky zařazovaly do vyučovacích jednotek hodně motivačních prvků – zajímavosti, obrázky, hry, písničky, četbu uměleckého textu, videonahrávky aj., některé činnosti samy o sobě měly motivační charakter a žáky neustále povzbuzovaly, podařilo se jim zaktivizovat jen některé. Jiní zůstávali spíš pasivní, ale zadané úkoly samostatné práce se snažili plnit. Zařazena byla také práce ve dvojicích, nikoliv větších týmů.

Atmosféra ve třídách a úroveň interakce mezi učitelkami a žáky byly velmi dobré, učitelky upevňovaly sebedůvěru žáků. Žáci dodržovali stanovená pravidla chování. Ne všechny učitelky rozvíjely u žáků komunikativní dovednosti, opravovaly jejich jednoslovná, či nespisovná vyjádření.

Učitelky činnosti žáků hodnotily většinou s pozitivním zaměřením, povzbuzovaly je. Po každé samostatné aktivitě následovala zpětná vazba. Klasifikační zkoušení zařazeno nebylo. Kontrolou vzorku žakovských knížek inspekce shledala poměrně hodně známek z dějepisu a kromě jedné třídy i v obou výchovách.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině společenskovědních předmětů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a chemii

Hospitace v hodinách matematiky byly uskutečněny ve všech ročnících druhého stupně základní školy, v hodinách chemie v obou ročnících, ve kterých se předmětu vyučuje. Byly provedeny u všech tří učitelek, zabezpečujících výuku matematiky a chemie.

Časová dotace obou předmětů odpovídá učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. Učitelky mají zpracované tematické plány v souladu s platnými učebními osnovami. Návaznost výuky matematiky v jednotlivých ročnících je zajištěna dobrou spoluprací vyučujících, duplicita učiva zjištěna nebyla. Při výuce žáků nejvyšších ročníků je občas z důvodu nedostatečného zvládnutí učiva zařazováno opakování učební látky probírané v nižších ročnících. Cíle výuky byly přiměřené dosaženému stavu vědomostí žáků.

Všechny tři učitelky nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na tomto typu školy, neboť nevystudovaly speciální pedagogiku. Obě učitelky matematiky mají však příslušnou aprobaci, to se kladně projevovalo především v odbornosti výuky. Učitelka chemie má aprobaci pro výuku jiného, nepříbuzného předmětu, na kvalitě sledovaných hodin se tato skutečnost výrazněji neprojevila.

Materiální zajištění výuky matematiky je průměrné, názornost výuky s výjimkou jediné hodiny však byla zajištěna velmi dobře. Při výuce učitelky využívaly geometrické modely, žáci pracovali s učebnicemi, kartičkami a namnoženými pracovními materiály. Přes velmi

malé množství pomůcek pro výuku chemie byla i ve sledovaných hodinách tohoto předmětu zásada názornosti zabezpečena pomocí svépomocí vyrobených tyčinkových modelů molekul, kartiček s názvy prvků a vhodně aplikovanou prací s žákovskými soupravami pro výuku fyziky.

Vstupní motivaci učitelky zařazovaly spíše výjimečně, průběžné motivaci však ve většině hodin věnovaly zcela mimořádnou pozornost. Většinou ji zajistily různými typy vědomostních soutěží, často spojených s pohybovou aktivitou a hrami. Žáci byli dále motivováni pozitivním hodnocením a častým střídáním vyučovacích metod, poměrně málo se naopak objevovala praktická aplikace výpočtů na praktické příklady.

Sledované hodiny byly odpovědně připravené a měly logickou stavbu. Výběr učiva byl prováděn v souladu s dosavadními znalostmi žáků. Většina sledovaných hodin byla po stránce volby metod kvalitní a velmi pestrá, drobné metodické nedostatky se objevily zcela výjimečně. Častá byla skupinová práce, případně práce ve dvojicích. Pozitivní byl přístup učitelek k žákům, trpělivá a důsledná práce učitelek ve všech vyučovacích hodinách a důraz na vysvětlení základních pojmů a zvládnutí nejzákladnějšího učiva. Vyučovací čas byl efektivně využíván, práce žáků však byla často velmi pomalá a množství zvládnutých a upevněných nových poznatků malé. Ve velké části hodin učitelky věnovaly mimořádnou pozornost psychohygienickým zásadám a začleňování relaxačních chviliek. Diferenciace učiva byla pozorována v části sledovaných hodin a spočívala především v různém množství úkolů zadávaných žákům, daleko méně v obtížnosti předkládaného učiva. Tempo výuky bylo odpovídající schopnostem většiny žáků a učitelky ho často korigovaly účinným průběžným využíváním zpětné vazby. Obtížnost příkladů byla poměrně malá. Pouze v malé části hodin učitelky kladly složitější problémové otázky, vyžadující zvýšené nároky na samostatné a tvořivé myšlení žáků. Na tyto otázky úspěšně reagovala zpravidla malá část žáků. Daleko úspěšnější práce byla při využívání známých a osvojených algoritmů. Spíše výjimečně byly do hodin zařazeny krátké a jednoduché žákovské referáty. Laboratorní práce z chemie v tomto školním roce žáci dosud nevykonávali.

Společným znakem téměř všech sledovaných hodin byly kvalitní vzájemné vztahy mezi učitelkami a žáky. Učitelky se snažily o stálou spolupráci se všemi žáky, a ti až na výjimky dodržovali stanovená pravidla komunikace. Zájem o výuku jeví především žáci nižších ročníků druhého stupně, aktivita žáků osmého a devátého ročníku byla slabší. Komunikace ze strany učitelek byla velmi dobrá, vyjadřovací schopnosti žáků velmi rozdílné, u řady žáků se specifickými poruchami učení překvapivě dobré.

Učitelky žáky v hodinách průběžně hodnotily, objektivně klasifikovaly a podporovaly jejich sebehodnocení. V některých hodinách provedly rovněž závěrečné shrnutí poznatků a zhodnocení práce celé třídy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a chemii jsou hodnoceny celkově jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola nevyužívá standardizované srovnávací testy, učitelky si vytvářejí vlastní evaluační nástroje, například testy, prověrky a diktáty. Vedení školy i jednotlivé učitelky pravidelně a podrobně hodnotí celkové výsledky výuky, průběžně pak výsledky kontrolních, tematických a jiných písemných prací. Pozorně sledují a porovnávají výsledky žáků v přijímacím řízení na střední školy a zajišťují si zpětnou informaci o úspěších a obtížích bývalých žáků na vyšším typu škol. Rozbor aktuální situace ve vzdělávání a výchově je pravidelně zařazován do programu schůzí pedagogické rady. Veškerá zjištění vedení školy analyzuje a využívá při plánování a řízení výchovně-vzdělávací činnosti.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Školní družina

Ve školní družině v době inspekční činnosti pracovala dvě oddělení, v jednom bylo zapsáno sedmáct pravidelně docházejících žáků a v druhém šestnáct. Kontrolou Přehledů výchovně vzdělávací práce obou oddělení bylo zjištěno, že oddělení jsou naplněna do vyššího počtu než dvanáct žáků, a to v pondělí, v úterý, ve středu a pátek v době po skončení oběda do odjezdu školního autobusu – 15 až 25 minut, ve čtvrtek je tato doba hodinu a čtvrt. Do oddělení jsou zapsáni žáci z I. – V. třídy a jeden žák ze VI. třídy.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Při inspekční činnosti byly realizovány dvě tematicky zaměřené inspekce.

1) Rozšíření učebních plánů

V osmé i deváté třídě došlo v tomto školním roce k rozšíření učebních plánů o jednu hodinu z disponibilní dotace. Po dohodě s učiteli přistoupilo vedení školy ke zvýšení hodinové dotace povinných předmětů – v VIII. třídě fyziky a v IX. třídě českého jazyka.

Výuku vedou dvě učitelky, obě mají vysokoškolské vzdělání zaměřené na přípravu učitelů pro 2. stupeň základní školy, ale nikoliv rozšířené studiem speciální pedagogiky, tudíž nejsou odborně a pedagogicky způsobilé pro výuku v této škole.

Hospitace se uskutečnila v deváté třídě v jedné z hodin českého jazyka (navýšenou hodinu nelze jednoznačně v rozvrhu identifikovat), fyzika se v základní části učebního plánu v době inspekční činnosti nevyučovala a v nadstavbové části není zařazena. Obsah sledované výuky nepřinášel nárůst zátěže žáků, ani nedocházelo ke zvyšování poznatkové části učiva, ale spíše k procvičování a upevňování již dříve získaných poznatků. Metody výuky, použité ve sledované hodině, aktivizovaly žáky, částečně docházelo k rozvoji jejich dovedností a kompetencí. Vyučovací jednotka měla činnostní charakter.

2) Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních

Škola má v oblasti prevence zpracované dva dokumenty: *Minimální preventivní program 2003/2004* a *Plán protidrogové prevence 2003/2004*. Oba dokumenty jsou kvalitně vypracované a řeší danou problematiku v plné šíři.

Metodička prevence je určena, funkci vykonává zároveň s funkcí výchovné poradkyně. Její činnost je příkladná, protidrogovou prevencí se zabývá již v nejnižších třídách. Má stanovené konkrétní cíle v jednotlivých ročnících. Problematiku etické a právní výchovy, zdravého životního stylu a prevence zneužívání návykových látek i dalších sociálně patologických jevů zařazuje ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky do vzdělávání žáků, podílí se na přípravě a průběhu vzdělávacích akcí všech učitelů a vychovatelek školy.

Totéž se týká spolupráce s rodiči žáků, obcí a jinými partnery.

Atmosféra ve škole je podnětná a tvůrčí, mezi učitelkami a žáky jsou velmi dobré vztahy.

Žáci projevují sounáležitost se školou, účastní se školních sportovních soutěží, karnevalu, Mikulášské nadílky, navštěvují školní knihovnu, účastní se projektů na téma kouření, alkohol a zdravý životní styl.

Prostředí školy je velmi podnětné.

Ve škole se občas vyskytne šikana, jiné sociálně patologické jevy nebyly zaznamenány. Případy šikany jsou řešeny bezodkladně s rodiči, případně s Pedagogicko-psychologickou poradnou Trutnov, RIAPS Trutnov, SVP Návrat Hradec Králové a odborem sociální péče Městského úřadu Trutnov.

Závažnost a četnost šikany se nezvyšuje.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je příkladný a účinný.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad údajů uvedených v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s údaji ve zřizovací listině

Údaje uvedené v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji uvedenými v *Dodatku č. 1 Zřizovací listiny Speciální základní školy pro děti s vývojovými poruchami učení nebo chování, Trutnov 3, Voletiny 1*. V dodatku je upraven název školy do současné podoby.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 13 811/2002-21 s účinností od 25. 6. 2002 (MŠMT 6. 9. 2002)
2. Zřizovací listina s účinností od 1. 7. 2001 (starosta 27. 6. 2001)
3. Dodatek č. 1 Zřizovací listiny Speciální základní školy pro děti s vývojovými poruchami učení nebo chování, Trutnov 3, Voletiny 1 (starosta 1. 7. 2002)
4. Vzdělávací program Národní škola čj. 15724/97-20 s účinností od 1. září 1997 (MŠMT 17. 3. 1997)
5. Doklady o dosaženém vzdělání všech učitelek, které ve školním roce 2003/2004 ve škole působí
6. Dlouhodobý plán rozvoje Speciální základní školy pro děti s vývojovými poruchami učení nebo chování, Trutnov 3, Voletiny 1, v letech 2001 – 2005 (ředitelka, nedatováno)
7. Organizační řád SpZŠ (ředitelka 2. 9. 2003)
8. Řád Speciální základní školy pro žáky se specifickými poruchami učení, Trutnov 3, Voletiny 1 (ředitelka, nedatováno)
9. Zápis z jednání pedagogické rady od školního roku 2001 – 2002 do současnosti
10. Třídní knihy, vedené ve školních letech 2002/2003, 2003/2004, a třídní knihy IX. třídy, vedené ve školních letech 1999/2000, 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003
11. Vzorčky žákovských knížek, vedených ve školním roce 2003/2004
12. Vzorčky žákovských sešitů, vedených ve školním roce 2003/2004

13. Slohové práce z českého jazyka IX. třídy, napsané ve školním roce 2003/2004
14. Přehledy výchovně vzdělávací práce (obě oddělení ŠD), vedené ve školním roce 2003/2004, razítko, podpisy ředitelky školy a vychovatelky
15. Docházkové sešity (pro obě oddělení ŠD), vedené ve školním roce 2003/2004
16. Zápisové lístky žáků do ŠD ve školním roce 2003/2004, podpisy rodičů, či zákonných zástupců (interní dokumenty školy)
17. Pracovní náplň - vychovatelka školní družiny, nedatováno, podpis ředitelky školy
18. Záznam o zjištěné skutečnosti – počet žáků ve školní družině, ze dne 19. 2. 2004, razítko, podpis ředitelky školy
19. Záznam o zjištěné skutečnosti – neustanovení vedoucí vychovatelky, ze dne 19. 2. 2004, razítko, podpis ředitelky školy
20. Tematické plány učitelek ve školním roce 2003/2004
21. Minimální preventivní program 2003/2004 (bez podpisu, nedatováno)
22. Plán protidrogové prevence (ředitelka 2. 9. 2003)
23. Vzorek kontrolních a tematických prací z matematiky, psaných ve školním roce 2003/2004
24. Materiál s názvem Hospitační a kontrolní činnost 2003/2004
25. Hospitační záznamy ředitelky školy a zástupkyně ředitelky, vedené ve školních letech 2002/2003 a 2003/2004
26. Záznamy z provedených hospitací v průběhu inspekce
27. Podkladová inspekční dokumentace
28. Dotazník pro ředitele školy před inspekcí

ZÁVĚR

Speciální základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Trutnov 3, Voletiny 1 poskytuje základní vzdělání žákům, kteří se přesto, že mají normální inteligenci, nemohou s úspěchem vzdělávat v běžném typu základní školy. Jsou to zejména žáci s dyslexií, dysgrafií, dysortografií, dyskalkulií, hyperaktivitou, dysfázií, s poruchou chování, poruchou pozornosti, nerovnoměrným vývojem, zvýšenou úzkostí, s obtížemi v oblasti jemné motoriky a vizuomotorické koordinace. Tyto poruchy se většinou vyskytují v kombinaci. O velice obtížné práci pedagogického sboru svědčí skutečnost, že u některých žáků bylo diagnostikována kombinace až sedmi poruch současně.

Prostředí školy je velmi pěkné a přispívá k rozvoji estetického cítění žáků. V části tříd jsou nové polohovatelné lavice. Učebnice ve škole jsou, ale užívají se jen v omezené míře. Materiálně-technické vybavení školy je na 1. stupni lepší než na 2. stupni, kde jsou pro výuku některých předmětů k dispozici pouze základní pomůcky. Pozitivem je umístění počítače do všech tříd 1. stupně a devět počítačů umístěných v jedné ze tříd 2. stupně.

Výrazným pozitivem je velmi propracované zařazování motivačních prvků do výuky a časté střídání používaných vyučovacích metod. To je přínosem zejména pro žáky mladšího školního věku. Zvolený vzdělávací program v souvislosti s užívanými metodami a formami práce umožňují žákům s vývojovými poruchami učení zažít úspěch ve školní práci, dle možností dosáhnout ve výuce co nejlepších výsledků a úspěšně pokračovat v dalším vzdělávání na středních školách.

Od poslední inspekce, která se ve škole konala ve školním roce 1998/1999 pod čj. 091 130/99-4009, došlo k již popsanému zlepšení materiálně-technického vybavení. Školní hřiště stále chybí, pro tělesnou výchovu je užíváno hřiště SK Poříčí, vzdálené od školy přibližně 300 metrů. Tehdy dané doporučení „usilovat o doplnění chybějící odborné a pedagogické způsobilosti učitelů“, se daří plnit jen částečně. Protože minulá inspekce byla zaměřena pouze na zhodnocení výuky na I. stupni, není možné celkový vývoj školy v této oblasti zodpovědně vyhodnotit.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Nosková, školní inspektorka	Věra Nosková v. r.
Členové týmu	Mgr. Svatava Fejglová, školní inspektorka	S. Fejglová v. r.
	PaedDr. Antonín Kačírek, školní inspektor	A. Kačírek v. r.
	Ilona Oškrobaná, kontrolní pracovnice	
	Věra Petrášová, kontrolní pracovnice	

V Hradci Králové dne 19. března 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. 3. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Stanislava Tejchmanová, ředitelka školy	Mgr. St. Tejchmanová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Vocelova 1338, 500 02 Hradec Králové. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-04-23	09-1040/04-5206
Zřizovatel	2004-04-23	09-1040/04-5206

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.